

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Міжнародні стандарти фінансової звітності

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр

1

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Кузнецова Світлана Олександрівна

Svitlana.Kuznetsova@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів (НТУ «ХПІ»)

Авторка понад 80 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Бухгалтерський облік», «Міжнародні стандарти фінансової звітності», «Фінансовий облік І», «Облік за видами економічної діяльності»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на оволодіння методами складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, враховуючі чинні вимоги нормативно-правової бази, яка регулює виконання облікових процедур на підприємствах відповідно до вимог міжнародних стандартів. Особлива увага приділена концептуальним основам МСФЗ, складу і структурі фінансових звітів, особливостям визнання, оцінки та розкриття інформації про активи, зобов'язання, власний капітал, доходи і витрати за МСФЗ.

Мета та цілі дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти фінансової звітності» є формування знань про засади побудови системи міжнародних стандартів фінансової звітності та про правила складання фінансових звітів за принципами МСФЗ.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Результати навчання

ПРО1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРО2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРО3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРО4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРО5. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПРО6. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПРО7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПРО8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПРО9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРО10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПРО11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРО12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПРО13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Дисципліна «Міжнародні стандарти фінансової звітності» відповідно до структурно-логічної схеми викладення дисциплін, передбачених навчальним планом, викладається на першому курсі у першому семестрі.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо

розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій. Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Концептуальні основи міжнародних стандартів фінансової звітності

Міжнародна гармонізація вимог до фінансових звітів. Концептуальна основа МСФЗ. Припущення, якісні характеристики та обмеження фінансової інформації.

Тема 2. Склад і структура фінансових звітів та основні вимоги до їх подання

Зміст балансу. Форма балансу. Зміст звіту про прибутки та збитки. Форма звіту про прибутки та збитки. Зміст звіту про зміни у власному капіталі. Формат звіту про зміни у власному капіталі. Зміст звіту про рух грошових коштів. Форма звіту про рух грошових коштів. Сутність облікової політики за МСФЗ. Облікові оцінки.

Тема 3. Визнання, оцінка та розкриття інформації про активи підприємства у фінансових звітах

МСБО 36 «Зменшення корисності активів». Визначення, оцінка, подання та розкриття «Інвестиційної нерухомості». Визначення, оцінка, подання та розкриття «Запасів».

Тема 4. Особливості визнання, оцінки та розкриття інформації про виплати працівникам

Сутність МСБО 19. Короткострокові виплати працівника. Виплати по закінченню трудової діяльності. Програми з визначеним внеском. Програми з визначеною виплатою.

Тема 5. Визнання, оцінка, подання та розкриття інформації про власний капітал

Визначення власного капіталу згідно з МСФЗ. Визнання та визначення капіталу та його інструментів згідно МСФЗ. Класифікація капіталу згідно з МСФЗ. Облік похідних фінансових інструментів (МСБО 39).

Тема 6. Вимоги щодо визнання, оцінки та розкриття інформації про доходи і витрати підприємства

Порядок визнання доходів підприємства згідно з МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами». Порядок визнання витрат підприємства згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності

Тема 7. Об'єднання підприємств та консолідовані фінансові звіти

Сутність об'єднання підприємств. Розвиток консолідованої фінансової звітності за МСФЗ. Основні принципи консолідації.

Теми практичних занять

Тема 1. Концептуальні основи міжнародних стандартів фінансової звітності

Рада з МСБО. Склад МСФЗ. Процес встановлення МСФЗ. Елементи фінансових звітів. Концепції капіталу і підтримки капіталу.

Тема 2. Склад і структура фінансових звітів та основні вимоги до їх подання

Зміст балансу. Форма балансу. Зміст звіту про прибутки та збитки. Форма звіту про прибутки та Достовірне подання. Безперервність діяльності. Нарахування. Суттєвість і агрегування. Згортання статей. Періодичність подання. Інформація для порівняння. Послідовність. Склад фінансових звітів. Структура звіту про фінансовий стан. Структура звіту про сукупний прибуток. Структура звіту про власний капітал. Структура звіту про рух грошових коштів. Структура приміток до

фінансових звітів. Проміжна фінансова звітність. Облікова політика, зміни облікових оцінок та помилки.

Тема 3. Визнання, оцінка та розкриття інформації про активи підприємства у фінансових звітах

Визнання, оцінка, подання та розкриття інвестиційної нерухомості. Визнання, оцінка, подання та розкриття запасів. Визнання, оцінка, подання та розкриття нематеріальних активів. Визнання, оцінка, подання та розкриття необоротних активів, утримуваних на продаж.

Тема 4. Особливості визнання, оцінки та розкриття інформації про виплати працівникам

Визнання, оцінка, подання та розкриття виплат працівникам. Визнання, оцінка, подання та розкриття резервів (забезпечень).

Тема 5. Визнання, оцінка, подання та розкриття інформації про власний капітал

Визнання, оцінка, подання інструментів капіталу. Вимоги до розкриття власного капіталу. Прибуток на акцію.

Тема 6. Вимоги щодо визнання, оцінки та розкриття інформації про доходи і витрати підприємства

Порядок визнання доходів і витрат підприємства згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності.

Тема 7. Об'єднання підприємств та консолідовані фінансові звіти

Складання консолідованої фінансової звітності. |

Теми лабораторних робіт

|Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені. |

Самостійна робота

|Курс передбачає виконання індивідуального завдання – ментальних карт за проблемними питаннями МСФЗ. Результат написання ментальної карти оформлюється у письмовий звіт та готується презентація. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу. |

Література та навчальні матеріали

|Основна література:

1. Кузнецова С. О. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навчальний посібник / С. О. Кузнецова, І. Б. Чернікова. – Х. : «ЛІДЕР», 2016. – 318 с.
2. Мазіна О. І. Міжнародні стандарти фінансової звітності та їх практичне застосування : навч. посіб. / О. І. Мазіна, С. А. Рогозний / Мін-во фінансів України, Ун-т держ. фіскальної служби України. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 440 с.
3. Малишкін О. І. Звітність компаній (за міжнародними стандартами та європейськими нормативами) : навчальний посібник / О. І. Малишкін, С. М. Шуляренко, О. В. Ярмолицька. – К.: ДУІТ, Видавничий дім «АртЕк», 2020. – 380 с.

Додаткова література:

4. Кузнецова С. О. Підвищення доречності й зрозумілості фінансової звітності за МСФЗ / С. О. Кузнецова, А. В. Дороманджи // Економічний простір: Збірник наукових праць. – № 149. – Дніпро: ПДАБА, 2019. – С. 121-132.
5. Кузнецова С. О. Розкриття інформації про основні засоби під час формування звітності у форматі XBRL / С. О. Кузнецова, А. О. Борисенко // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2018. – Т. 23, Вип. 4. – С. 143-148.
6. Кузнецова С. О. Міжнародні стандарти фінансової звітності у світовому інтеграційному просторі / С.О. Кузнецова, І.Б. Чернікова, Л.О. Кирильєва // Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність : Міжнародна науково-практична конференція, 15 травня 2019 р. : [тези у 2-х ч.] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2019. – Ч. 2. – С. 13-14.
7. Лучко М. Р. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності: навч. посіб. / М. Р. Лучко [та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 388 с.
8. Харламова О. В. Фінансова звітність за міжнародними стандартами: методологія формування та практика імплементації : монографія / О. В. Харламова. – Харків : «ЛІДЕР», 2015. – 374 с.

9. Чубарь О. А. ACCA DipIFR (rus) : учебный курс по Международным стандартам финансовой отчетности : учебное пособие / О. А. Чубарь. – 4-е изд. : Днепр: Акцент ПП, 2018 – 463 с.
10. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика : навчальний посібник для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» / за ред. проф. Давидюк Т.В. – Харків : НТУ "ХПІ", 2021. – 608 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді:
 підсумкової контрольної роботи - 40 %;
 виконання розрахункового завдання - 30 %;
 виконання самостійної роботи студента за кожною з пройдених з тем дисципліни - 30 %.
 Залік виконується письмо та містить: 2 теоретичні питання, 10 тестових завдань і 1 ситуаційне завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/> |

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Тетяна НАЗАРОВА